**Список використаних джерел**

1. Винниченко Н.В., Федяй А.Ю. Аналітичні процедури для отримання аудиторських доказів. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7536 (дата звернення: 24.03.2025).
2. Міжнародний стандарт аудиту № 520 «Аналітичні процедури». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2016-2017-IAASB-Handbook-Volume-1_укр.pdf (дата звернення: 25.03.2025).
3. Олійник О.О. Аудит персоналу: Навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 290 с.

**Чопляк Є. І.,**
аудитор;
*ТОВ «АФ «Надійність» (м. Вінниця)*

## МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ АУДИТУ 560 «ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ»: АУДИТОРСЬКІ ПРОЦЕДУРИ ТА ОЦІНКА ДОКАЗІВ

Відповідно до Міжнародний стандарт аудиту 560 «Події після звітного періоду» (надалі – МСА 560), на фінансову звітність можуть впливати певні події, що відбулися після дати фінансової звітності. Події після звітного періоду – це події, що відбулися у період між датою фінансової звітності та датою звіту аудитора, і факти, що стають відомими аудитору після дати звіту аудитора. [1]

Крім того, МСА 560 розглядає і інші дефініції. Так, управлінському персоналу та аудитору слід розрізняти дату затвердження фінансової звітності, та дату затвердження фінансової звітності до випуску.

Дата затвердження фінансової звітності – це дата, коли всі звіти, які входять до складу фінансової звітності, включаючи відповідні примітки, були складені, а ті, кого наділено визнаними повноваженнями, підтвердили, що вони беруть на себе відповідальність за цю фінансову звітність.

Дата затвердження фінансової звітності до випуску – це дата, на яку особи, наділені владними повноваженнями, підписують (затверджують) і випускають підтверджену аудитором фінансову звітність для її подальшого затвердження наглядовим органом або загальними зборами акціонерів (у разі наявності).

Дата оприлюднення фінансової звітності – дата, коли звіт аудитора і фінансова звітність, що підлягала аудиту, стали доступними третім сторонам. [1]

Події після дати фінансової звітності (далі – подальші події) відповідно до МСА класифікуються: а) події, що надають докази умов, які існували на дату фінансової звітності; б) події, що надають докази щодо умов, які виникають після дати фінансової звітності.

Аудитор здійснює перевірку затвердженої фінансової звітності та виконує всі необхідні процедури для отримання достатніх аудиторських доказів того, що фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах складена відповідно до застосованої концептуальної основи. Якщо під час аудиту ідентифіковані суттєві викривлення

у фінансовій звітності, аудитор повідомляє про такі викривлення провідний управлінський персонал та вимагає виправлення цих викривлень, тобто здійснення коригування фінансової звітності. Ці коригування є складовою процесу остаточного завершення фінансової звітності, а дата аудиторського звіту не може передувати даті затвердження фінансової звітності до випуску.

Цілі аудитора за МСА 560 представлені в таблиці 1.

*Таблиця 1*

**Цілі аудитора за МСА 560**

| № | Цілі |
|---|---|
| 1 | Отримання прийнятних та достатніх аудиторських доказів щодо подій, які відбулися у період між датою фінансової звітності та датою звіту аудитора і потребують коригування або розкриття інформації у фінансовій звітності, у належний спосіб відображені в цій фінансовій звітності відповідно до концептуальної основи |
| 2 | Запровадження належних дій у відповідь щодо фактів, які стали відомі аудитору після дати звіту аудитора і які, якби вони були відомі аудитору на цю дату, могли б призвести до внесення аудитором змін до звіту аудитора |

*Джерело: складено на підставі [1]*

Перелік подій після дати балансу, що є предметом уваги аудитора згруповані у таблиці 2.

*Таблиця 2*

**Перелік подій після дати балансу, що є предметом уваги аудитора**

| Події, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу та потребують відповідних коригувань | Перелік подій, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу та потребують відповідного розкриття інформації |
|---|---|
| – оголошення банкротом дебітора підприємства, заборгованість якого раніше була визнана сумнівною;<br>– переоцінка активів після звітної дати, яка свідчить про стійке зниження їхньої вартості, визначеної на дату балансу;<br>отримання інформації про фінансовий стан і результати діяльності дочірніх і асоційованих підприємств, яка свідчить про стійке зниження вартості їхніх акцій на фондових біржах;<br>– продаж запасів, який свідчить про необґрунтованість оцінки чистої вартості їх реалізації на дату балансу;<br>– отримання від страхової організації матеріалів про уточнення розміру страхового відшкодування, переговори щодо якого велись на звітну дату.<br>– виявлення помилок або порушень законодавства, що призвели до перекручення даних фінансової звітності | – прийняття рішення щодо реорганізації підприємства;<br>– придбання цілісного майнового комплексу;<br>– рішення про припинення операцій, які становлять значну частину основної діяльності підприємства;<br>– знищення (втрата) активів підприємства внаслідок пожежі, аварії, стихійного лиха або іншої надзвичайної події;<br>– непрогнозовані зміни індексів цін і валютних курсів;<br>– укладення контрактів щодо значних капітальних і фінансових інвестицій;<br>– прийняття законодавчих актів, які впливають на діяльність підприємства;<br>– дивіденди за звітний період оголошені підприємством після дати балансу. |

*Джерело: складено на підставі [2]*

Для допомоги аудиторам було розроблено робочий документ щодо оцінки подальших подій, з урахуванням МСА 560 (п. 6, 7, А 6 – А8), таблиця 3.

*Оцінка отриманих доказів та дії аудитора щодо подальших подій зводиться до наступного:*

1. Якщо виявлено події, які потребують коригування або розкриття інформації у фінансовій звітності, аудитор повинен визначити, чи кожна така подія належно відображена у фінансовій звітності відповідно до концептуальної основи фінансового звітування.

2. Якщо виявлені події мають суттєвий вплив на подальшу діяльність суб'єкта господарювання, перевірити чи включає оцінка управлінського персоналом вплив цих подій на безперервність діяльності.

3. Звернутися із запитом до управлінського персоналу, або де це доречно, до тих кого наділено найвищими повноваженнями, про надання письмових запевнень, що всі подальші події після звітної дати були відкориговані або розкриті відповідно до концептуальної основи фінансового звітування.

*Таблиця 3*

**Оцінка події після дати балансу, (після 31.12.202Х року)**

| **Процедури аудиту** | **Джерела інформації** | **Дата виконання процедури** | **Результат виконання процедури** | **Код РД** |
|---|---|---|---|---|
| 1. Отримати розуміння будь-яких процедур, установлених управлінським персоналом з метою забезпечення виявлення всіх подій після звітного періоду | | | | |
| 2. Надіслати запит управлінському персоналу стосовно подій після дати балансу, які могли мати суттєвий вплив на фінансову звітність, аудит якої проводиться (п.А 9 МСА 560) | | | | |
| 3. Провести аналіз отриманої відповіді | | | | |
| 4. Ознайомитися з протоколи зборів учасників, директорів і відповідних комітетів, що відбулися після дати балансу до дати аудиторського звіту на предмет прийняття рішень щодо:<br>а) реорганізації Компанії<br>б) придбання цілісного майнового комплексу<br>в) припинення операцій, які становлять значну частину основної діяльності підприємства<br>г) збільшення / зменшення розміру статутного капіталу (емісії цінних паперів)<br>д) укладання контрактів щодо значних капітальних інвестицій<br>е) про виплату дивідендів | | | | |

*Продовження таблиці 3*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 5. Отримати та ознайомитися з останньою подальшою проміжною фінансовою звітністю на предмет:<br>а) суттєвого зниження вартості активів за результатами проведеної переоцінки;<br>б) суттєвого зниження фінансового результату від реалізації. У разі встановлення даного факту перевірити: | | | | |
| а) продаж запасів нижче собівартості, який може свідчити про необґрунтованість оцінки чистої вартості реалізації на дату балансу;<br>б) зняття з виробництва запасів після закінчення звітного періоду;<br>в) отримання від страхової компанії матеріалів про уточнення розміру страхового відшкодування, переговори щодо якого велись на звітну дату | | | | |
| 6. Отримати та провести аналіз фінансової звітності дочірніх та/або асоційованих підприємств на предмет суттєвого зменшення капіталу | | | | |
| 7. Провести оцінку судових позовів на предмет оголошення дебітора, з яким велася процедура стягнення боргу, банкрутом та заборгованість якого раніше була визнана сумнівною | | | | |
| 8. Перевірити наявність форс-мажорних обставин, за наявності оцінити наслідки | | | | |
| 9. Прийняття законодавчих актів, які впливають на діяльність підприємства | | | | |
| 10. Непрогнозовані зміни валютних курсів | | | | |
| 11. У разі встановлення подій які потребують коригування або розкриття інформації у фінансовій звітності визначити, чи кожна така подія належно відображена у фінансовій звітності відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування | | | | |
| Висновки щодо цілей аудиту: задокументувати становлено чи не встановлено подій та обставин, які відбулися у період між датою фінансової звітності та датою звіту аудитора та потребують коригування та/або розкриття інформації у фінансовій звітності, відповідно до П(С)БО 6/МСФЗ. | | | | |
| Документ склав:<br>Дата складання: | | | | |

*Джерело:складено на підставі [2]*

## Список використаних джерел

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. IAASB. 2020. Ч. I–III. URL: https://www.iaasb.org/publications/mizhnarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-auditu-oglyadu-inshogo-nadannya-vpevnenosti-ta-suputnikh-0 (дата звернення 25.02.2025)

2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства

фінансів України від 28.05.1999 № 137 станом на 16.02.2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text (дата звернення 16.02.2025)

**Шульга С. В.,**
д.е.н., професор,
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
*Національна академія статистики, обліку та аудиту (м. Київ)*

## МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ АУДИТУ 501 «АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ – ОСОБЛИВІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВІДІБРАНИХ ЕЛЕМЕНТІВ»

Забезпечення якості аудиторських доказів, що є підґрунтям думки незалежного аудитора, здійснюється через впровадження в діяльність суб'єктів аудиторської діяльності (надалі – САД) процедур, що передбачені Міжнародними стандартами аудиту (надалі – МСА) [1]. *МСА 501 «Аудиторські докази – особливі положення щодо відібраних елементів» (надалі – МСА 501) встановлює спеціальні вимоги для окремих аспектів аудиту, зокрема це стосується:*

– запасів (процедур збору достатніх та прийнятних аудиторських доказів щодо існування та стану запасів, їх оцінки на дату балансу, якщо ця стаття визнана аудиторам суттєвою та схильною до викривлення);

– судових позовів та претензій (доказів щодо повноти інформації про судові позови та претензії, та оцінки їх впливу на фінансову звітність);

– інформації за сегментами (інформації про доходи, витрати, фінансові результати, активи та зобов'язання окремих сегментів діяльності підприємства, економічних чи географічних).

Орган суспільного нагляду за аудиторською дальністю та Комітет з контролю якості Аудиторської палати України виявили помилки, що стосуються підтвердження залишків запасів та їх оцінки на дату балансу. [2] Дієвою процедурою підтвердження наявності та оцінки запасів є інвентаризація. Аудитор може спостерігати за фізичним підрахунком запасів, що здійснює суб'єкт господарювання, здійснювати перевірку відібраних елементів, документувати свої спостереження та результати перевірок для подальшого аналізу і підтвердження достовірності фінансової звітності. Робочий документ щодо участі САД в інвентаризації розроблено та представлено у таблиці 1.

*Таблиця 1*

**Участь САД в інвентаризації**

| |
|---|
| **САД «ААА»** |
| **Клієнт: ТОВ "ХХХ"**<br>**Період перевірки: 31.12.202Хр.** |
| |
| **Загальна оцінка результатів виконання процедури спостереження за інвентаризацією** |